

ЗВІТ

про результати акредитаційної експертизи освітньої програми Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0319-358
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
ID ОП у ЄДЕБО	35181
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	«Початкова освіта», другий рівень вищої освіти, 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2019/12/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%9E%D0%9F.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Луцан Надія Іванівна
Члени експертної групи	Голюк Оксана Анатоліївна Махновець Юлія Анатоліївна
Залучений представник роботодавців	Не залучався
Спостерігачі	Не залучались
Дати виїзду до ЗВО	16.01.2020- 18.01.2020
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	http://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2020/01/prohrama-vizytu_v2.pdf
Дата надходження звіту до Національного агентства	
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

- наявні
- виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;
- відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;
- встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.
- відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Під час візиту експертна група перевірила достовірність інформації, наданої у відомостях про самооцінювання та відповідну документацію, провела зустрічі з фокус-групами.

Освітню програму «Початкова освіта» було розроблено та впроваджено в освітній процес Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II у 2018 році. Освітня програма «Початкова освіта» спрямована на забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки висококваліфікованих фахівців (8 рівня НРК) за спеціальністю 013 Початкова освіта.

На програмі навчаються: 1 курс – 3 студенти д/ф навчання та 16 студентів з/ф навчання; 2 курс: 10 студентів д/ф навчання та 9 студентів з/ф навчання. Денна форма навчається за індивідуальним графіком. Мовою викладання в інституті є українська/угорська/англійська. Термін навчання складає 1 рік 10 місяців. Навчання на ОП «Початкова освіта» безкоштовне.

Вивчення звіту про самооцінювання ОП та результати виїзної експертизи дозволили членам експертної групи, враховуючи низку чинників (принципи поваги до автономії ЗВО, контекст та позиції стейкхолдерів, відносний вплив різних виявлених недоліків на відповідний аспект якості ОП, підхід, орієнтований на вдосконалення), по першому та другому критерію встановити рівень відповідності «Е», за всіма решту критеріями рівень відповідності «В», що засвідчує умовну акредитацію. Такий висновок було підкріплено й реакцією ЗВО на поради, надані експертами. ЗВО свідомий багатьох виявлених проблем, має план їх вирішення та буде прагнути дотримуватися цього плану.

Перспективи для подальшого розвитку освітньої програми експертна група вбачає у вивченні зарубіжних та вітчизняних практик з підготовки організаторів початкової освіти та упровадженні конструктивного досвіду в діяльність інституту; проведенні наукових заходів з актуальних питань теорії, історії та практики початкової освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Експертною групою виявлено такі сильні сторони:

Загальні правила прийому є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Публічність доступу до документів ЗУІ, які

регулюють доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

Сильною стороною є матеріально-технічна база: гуртожитки, розвинена спортивна та соціальна інфраструктура, достатня для формування комфортного академічного середовища. В університеті діє багатокомпонентна психологічна підтримка всіх учасників освітнього процесу. Відбувається постійний моніторинг працевлаштованості випускників.

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти володіння двома іноземними мовами (англійською, угорською), що посилює конкурентоспроможність випускників на ринку праці.

Перевагою ОП є наявність практики залучення до викладання професіоналів-практиків закордонних ЗВО Угорщини та інших країн.

Дієві механізми щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності та професійного розвитку викладачів, зокрема фінансування ЗВО їх стажувань в Україні та закордоном.

Співпраця із закордонними закладами освіти, міжнародними фондами. Здобувачі вищої освіти за цією ОП мають можливість брати участь в програмах міжнародної академічної мобільності.

Безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП.

Створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони:

Організаційну структуру ЗУІ представлено лише схематично. Жодної інформації про президента, ректора, проректорів, працівників відділів, колективів кафедр немає. В правилах Прийому на навчання до ЗУІ в назві ОП не відображено додаткову кваліфікацію, за якою відбувається професійна підготовка фахівців та не міститься інформація про їх кваліфікацію. Недосконалість використання ресурсу сайту ЗУІ та відсутність публічного розміщення пропозицій стейкхолдерів щодо удосконалення освітньої програми. Відсутній опис механізму акумуляції пропозицій щодо вдосконалення якості освіти. Недостатньо представлена інформація щодо змістовного залучення до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП академічної спільноти.

Некоректне інформаційне забезпечення окремих дисциплін: відсутність силабусів дисциплін, посилання на джерела інформації в окремих

дисциплінах. Відмічено застарілість змісту, джерельного забезпечення і самої структури робочих програм та фактичну відсутність їх моніторингу задля вдосконалення їхнього змісту. Дисципліни які відповідають за підготовку вчителя початкової школи знаходяться в площині не обов'язкового вивчення (вибірковий блок, їх перелік є недостатній), лише одна обов'язкова навчальна дисципліна «Технології професійного розвитку майбутнього вчителя початкової школи», хоча за ними присвоюється кваліфікація вчителя початкової школи.

Здобувачі, які вступили на навчання на загальних умовах і на умовах перехресного вступу навчаються за одним навчальним планом і отримують однакову кваліфікацію. За додатковою спеціальністю не передбачено практики та підсумкової атестації здобувачів вищої освіти.

Навчальним планом не передбачено години на самостійну роботу студента над магістерською роботою в першому, другому та третьому семестрі. Не всі теми магістерських робіт є коректними і відповідають спеціальності «Початкова освіта».

Недостатньо представлено право студентів на індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін. Запропоновано два блоки навчальних дисциплін (по 7 у кожному), з яких студент може обрати один.

В контексті студентоцентрованого підходу негативним, на нашу думку, виступає відсутність жодних важелів впливу здобувачів вищої освіти щодо вибору форм, методів навчання і викладання.

Наявна недостатня обґрунтованість відповідності деяких викладачів навчальним дисциплінам, які вони викладають. Недостатня частка НПП, які мають кваліфікацію відповідно до спеціальності «Початкова освіта».

Відсутність у бібліотечному фонді закладу україномовної літератури за ОП.

Відсутність діючих правил для визнання результатів навчання, які отримані за фахом у неформальній освіті.

Рекомендації:

1. Під час організації освітнього процесу за ОП «Початкова освіта» дотримуватися нормативних документів, розроблених в ЗУІ.

2. На сайті ЗУІ сформувати інформаційний блок «Якість освіти» (вкладки «Викладачам», «Студентам», «Роботодавцям») із інформацією про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти;

3. Сформувати внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ЗУІ та залучити стейкхолдерів до процедури створення та оновлення ОП.

4. Проводити регулярні опитування стосовно ОП та якості освіти в ЗВО серед студентів всіх форм навчання, а також розробити процедуру збору інформації щодо їх задоволення ОП;

5. На web-сторінці кафедри педагогіки та психології висвітлювати досвід щодо організації навчання та викладання за ОП;

6. Посилити кадровий склад випускової кафедри фахівцями в галузі “Початкова освіта”.

7. Відкоригувати профіль освітньої програми і освітню кваліфікацію, компетентності та програмні результати навчання. Внести корективи до ОПП, зокрема переглянути співвідношення ОК з ПРН.

8. Включити до навчального плану (в обов’язкову складову) навчальні дисципліни, які забезпечують підготовку вчителя початкових класів.

9. Організуючи підготовку студентів, які вступають на умовах перехресного вступу врахувати наказ МОН № 506 від 12.05.2016 із змінами від 17.04 2019.

10. Створити умови для реального вибору студентами різнопланових ОК для побудови власної освітньої траєкторії. Збільшити кількість вибіркових дисциплін з урахуванням права студентів на індивідуальний вибір навчальних дисциплін та створити умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом забезпечення вільного вибору здобувачів за рахунок дисциплін інших освітніх програм.

11. Рекомендуємо звернути увагу на додаткову кваліфікацію «практичний психолог», яка на сьогодні є лише посадою а для надання додаткової спеціальності 053-Психологія необхідно створити нову освітню міждисциплінарну програму згідно наказ МОН № 506 від 12.05.2016 із змінами від 17.04 2019.

12. Для здобувачів, які вступили на умовах перехресного вступу розробити окремий навчальний план з урахуванням п.п. 2.8 наказу №506 без присвоєння додаткової кваліфікації.

13. На виконання магістерської роботи передбачити кредити (години для самостійної роботи) в кожному семестрі.

14. Зорієнтувати тематику магістерської роботи на підготовку вчителя початкових класів.

15. Переглянути та внести правки до змісту програм вступного випробування, а також оновити список рекомендованих джерел.

16. Переробити програми навчальних практик відповідно до програмних результатів навчання.

17. Відкоригувати у плані аудиторне тижневе навантаження в останньому семестрі.

18. Розробити окреме положення про апеляцію результатів підсумкового контролю.

19. Запровадити диференційований підхід до змісту робочих програм відповідно до базових компетентностей здобувачів, які вступали на умовах перехресного вступу.

20. У робочих програмах навчальних дисциплін чітко визначити результати навчання, які забезпечуються кожним ОК, а також критерії оцінювання. При розробці робочих програм ОК враховувати “Рекомендації до

структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни” (додаток 2) листа Міністерства освіти і науки України від 09.07.2018 р. № 1/9-434.

21. Посилити реалізацію принципів впровадження студентоцентрованого підходу до організації освітнього процесу за ОП.

22. Розвивати soft skills в частині взаємодії всіх стейкхолдерів, що забезпечить гармонійну соціалізацію майбутніх фахівців з початкової освіти в умовах розбудови та реформування освітнього середовища.

Створити чіткі процедури, які забезпечують врахування на ОП наданих послуг здобувачам вищої освіти у системі неформального навчання.

23. Ознайомитися із кращими практиками визнання результатів навчання у інших ЗВО та створити чіткі процедури, які забезпечують можливість врахування на ОП наданих послуг здобувачам вищої освіти у системі неформального навчання та дуальної освіти.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

У документі [«Концепція комплексного розвитку та діяльності Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II 2015–2020»](#) визначено місію і стратегію розвитку Закарпатської області на період до 2020 року, яка здебільшого стосується розвитку людського капіталу, економіки, культурно-духовних традицій та ін., проте чіткої місії та стратегії самого ЗВО щодо підготовки висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців не визначено (по тексту документу можна знайти фразу *«Роль нашого інституту в регіоні і в майбутньому полягає у створенні умов і можливостей для молоді краю здобути конкурентноспроможну вищу освіту, що сприятиме їх самореалізації та працевлаштуванню на батьківщині»*).

У відомостях про самооцінювання зазначено, що місія і стратегія ЗВО також представлена у [Статуті Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II](#) (від 23 серпня 2017 р.), натомість у статуті є лише «Концепція освітньої діяльності» (розділ 7) де у п.7.4 зазначено, про «підготовку сучасних фахівців, які повинні мати якісну фундаментальну і фахову підготовку, глибинні професійні знання, розвинені аналітичні здібності, широкий кругозір та ін..».

Мета, яка окреслена в ОП сформульована не коректно: «Надати здобувачу вищої освіти знання з теорії і практики виховної та педагогічної роботи, володіти методами професійного навчання та виховання, застосовувати сучасні інформаційні технології та психологічні методи у професійній діяльності» не корелює з НРК (Здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог).

Не визначено як цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО.

Структура профілю ОП подана неправильно. Об'єкти вивчення (феномени, явища або проблеми, які вивчаються) представлені некоректно. Є неточності у профілі ОП де зазначено: - Освітня кваліфікація «Магістр педагогічної освіти» (має бути: «Магістр початкової освіти»); Необхідно також відкорегувати кваліфікацію, що прописується у дипломі.

Відсутність опису основного фокусу ОП та спеціалізації, а також

відсутність опису особливості ОП не дозволяють встановити її типовість/унікальність (зрозуміти чим відрізняється від аналогічних програм).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Під час бесіди з гарантом ОП було встановлено, що при розробленні представленої освітньої програми були враховані позиції роботодавців та потреби спеціальності на ринку праці, зокрема начальника управління освіти та культури, директора Великодобронської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступеня Ужгородської районної ради Закарпатської області, директора Ужгородської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 10 з угорською мовою навчання ім. Дойко Габора Ужгородської міської ради Закарпатської області, про що свідчать затверджені належним чином рецензії.

Освітня програма розглядалась та обговорювалась на засіданні кафедри педагогіки та психології (протокол № 2 від 10 жовтня 2018 року), де були присутні: начальник управління освіти та культури Берегівської міської ради, директори шкіл, які наголошували на необхідності потреби у кадровому забезпеченні регіону. Однак ніяких змін до ОП не було внесено. Опитування роботодавців було проведене лише в усній формі.

Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що вони не були задіяні до визначення цілей та програмних результатів навчання.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

У відомостях про самооцінювання зазначено, що ведеться «моніторинг ринку праці стосовно попиту на фахівців з певних спеціальностей та вимог до їх підготовки; проводиться аналіз номенклатури спеціальностей та перспективи їх розвитку». Проте не розкрито яким чином цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності «Початкова освіта». ЗВО було надано листа від Закарпатського угорського педагогічного товариства (реєстр № 313 від 17.08.2017р.), яке просить розглянути питання щодо впровадження освітньої діяльності на рівні магістратури за спеціальністю «Початкова освіта» для задоволення потреб початкової ланки угорськомовних класів області (станом

на 15 серпня 2017 р. не вистачало 25 спеціалістів).

Не згадується необхідність поєднання Початкова освіта+Психологія. Регіональний і галузевий контекст визначено недостатньо.

Під час бесіди з гарантом ОП було встановлено, що формуючи цілі та програмні результати навчання було враховано досвід вітчизняних програм з підготовки магістра спеціальності «Початкове навчання» (Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова) та вищих навчальних закладів Угорщини (Дебреценський університет), Словаччини (Пряшівський університет).

За останні роки ЗУІ заключив договори та угоди про співпрацю з вітчизняними та зарубіжними ЗВО аналогічного профілю: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Херсонський державний університет, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Університет ім. Лоранда Етвеша (Угорщина), Дебреценський університет (Угорщина), Пряшівський університет (Словаччина), Університет Костянтина філософа у м. Нітра, факультет середньо-європейських студій (Словаччина), Трансільванський угорський науковий університет "Sapientia" (Румунія), Християнський університет "Partium" (Румунія).

Дисципліни ОП «Математичні методи у педагогічних дослідженнях», «Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти» та «Інформаційні технології у процесі викладання у ВНЗ» викладаються іноземною мовою.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Державний стандарт вищої освіти спеціальності 013. «Початкова освіта» відсутній. Програмні вимоги ОП недостатньо відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій. Результати навчання, сформульовані в ОП базуються на таксономії Блума і поділені на три сфери (групи): когнітивну (названі когнітивною сферою), афективну та психомоторну. Проте, не всі ПРН відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

За змістом ПРН можна констатувати, що більший акцент зроблено на знання; уміння/навички; менше уваги приділено таким дискрипторам як комунікація, відповідальність та автономія.

У додатку №1 до ОП зроблено спробу встановити відповідність лише між компетентностями та дескрипторами НРК через матрицю відповідності. Однак така відповідність має формальний характер (напроти кожної компетентності стоїть значок «+» у кожній із чотирьох клітинок, що позначають знання, уміння, комунікацію, автономію та відповідальність).

Деякі ПРН, заявлені в ОП звучать некоректно. Наприклад: «Застосовувати набуття спеціалізованих концептуальних знань...», «Оцінити розуміння критичного осмислення проблем...», «Аргументувати зрозуміло і недвозначно донесення власних висновків...», «Застосовувати використання компетенцій викладача у професійній діяльності», «Використовувати створення науково-методичного підґрунтя...», «Демонструючи особистісною спрямованістю текстів контрольних запитань та завдань, тестових методик для визначення рівнів навчальних досягнень студентів, вироблення вимог до написання різних видів рефератів та залікових творчих робіт» тощо.

У відомостях про самооцінювання зазначено: «Забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми наведено в ОП та таблиці 3 (додатку)». Аналіз таблиці показав, що до кожної навчальної дисципліни прописані результати навчання, які жодним чином не співпадають з ПРН, визначеними ОП.

Студенти можуть ознайомитися з [навчальним планом](#) на офіційному веб-сайті ЗУІ.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Дисципліни ОП «Математичні методи у педагогічних дослідженнях», «Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти» та «Інформаційні технології у процесі викладання у ВНЗ» викладаються іноземною мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

В освітній програмі нечітко сформульована цілі, які не відповідають місії та стратегії ЗВО.

Відсутність опису основного фокусу ОП та спеціалізації.

Регіональний і галузевий контекст визначено недостатньо.

Відсутність анкетування студентів щодо визначення цілей та ПРН.

Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що вони не були задіяні до визначення цілей та програмних результатів навчання.

Рекомендації:

1. Відкоригувати профіль освітньої програми і освітню кваліфікацію, компетентності та програмні результати навчання.

2. Рекомендовано переглянути і відкорегувати описи предметної області, компетентностей та результатів навчання відповідно до поняттєво-термінологічного апарату законів України «Про вищу освіту» та «Про освіту». Приміром в Преамбулі «вищого навчального закладу» змінити на «закладу вищої освіти»; в пункті «Опис предметної області» замість вислову «педагогічно-навчального виховання», «початкове навчання», застосувати – «виховання», «початкова освіта» тощо.

3. Залучити здобувачів освіти та випускників до визначення цілей та програмних результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Недоліки є суттєвими, однак можуть бути виправлені упродовж року.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг освітньої програми – 120 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам ст. 5 Закону “Про вищу освіту”. З яких 56 кредитів (46,6%) – обов’язкові компоненти, 41 кредит (34,2%) – вибіркові, 9 кредитів (7,5%) – практична підготовка; 14 кредитів (11,7%) – підготовка магістерської роботи. При цьому більшість ОК циклу загальної підготовки (13 кредитів), всі ОК циклу загальної підготовки (19 кредитів) та практична підготовка (6 кредитів) спрямовані на підготовку викладача вищої школи. Блок ОК, що забезпечують підготовку за додатковою спеціальністю «Практична психологія» становить 19 кредитів. Тоді як ОК, що мають забезпечити підготовку вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти (в ОП кваліфікація «вчитель початкової освіти»), містяться у блоці вибіркових навчальних дисциплін.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітні компоненти ОП не утворюють логічної системи, здатної забезпечити можливість досягти цілей, заявлених в програмі. Наприклад, у другому семестрі здобувачі ВО проходять педагогічну практику в початковій школі. Цій практиці передують ОК, спрямовані на забезпечення підготовки викладача ВО, а ОК, які відповідають за підготовку вчителя початкової школи вивчаються лише в 3-му семестрі.

Аналіз самої програми практики свідчить, що її зміст ніякого стосунку до роботи вчителя початкових класів не має.

У 3-му семестрі передбачено науково-методичну практику. До завдань цієї практики відноситься проведення експериментального дослідження, аналіз його результатів. Однак на підготовку магістерської роботи навчальним планом відводиться 10 тиж. лише у 4-му семестрі.

У відомостях про самооцінювання зазначено, що «Протягом третього семестру студенти мають можливість обрати блок дисциплін з циклу вільного

вибору, сюди входять: Основи психодіагностики та психокорекції, Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти, Практикум з групової психотерапії» хоча ці дисципліни згідно плану передбачені як обов'язкові для вивчення.

У робочій програмі навчальної дисципліни «Менеджмент освіти» зазначено її міждисциплінарні зв'язки з психологією, філософією, адмініструванням та економікою. Проте жодної з цих дисциплін навчальним планом не передбачено.

У робочій програмі навчальної дисципліни «Математичні методи у педагогічних і психологічних дослідженнях» зазначено, що вивчення дисципліни пов'язане з вивченням таких курсів і дисциплін, як: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Соціальна психологія», «Основи наукових досліджень», «Математична статистика» та ін. Ці навчальні дисципліни теж навчальним планом не передбачено.

У робочій програмі навчальної дисципліни «Основи психодіагностики та психокорекції» стверджується: «Пропонований курс тісно пов'язаний майже з усіма попередніми дисциплінами, зокрема із загальною та віковою психологією, вступом до спеціальності, антропологією, патопсихологією, основами психологічного консультування». Жодної з перерахованих дисциплін навчальним планом не передбачено.

Обов'язкові ОК, включені до ОП, мають у сукупності призводити до досягнення ПРН. Однак аналіз додатку до відомостей про самооцінювання показує, що ПРН, заявлені в ОП зовсім не охоплені змістом програми, оскільки в ОП ці ПРН одні, а в відомостях – зовсім інші. Причому показана одно-однозначна відповідність між ОК і ПРН, тобто кожна ОК відповідає за досягнення одного ПРН. У робочих програмах навчальних дисциплін зовсім не йдеться а ні про компетентності, а ні про ПРН («студент має знати: ...» , «студент має вміти: ...»).

Отже, обов'язкові компоненти не дають можливості досягти ПРН, що є суттєвим недоліком у контексті відповідності Критерію 2.

Наявне порушення вимог Наказу МОН України «Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей) в системі підготовки педагогічних кадрів» (№ 506 від 12.05.2016 із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 1368 від 12.10.2017, № 506 від 17.04.2019).

П.п.2.8. Здобувачам вищої освіти, які вступили до закладу вищої освіти для здобуття ступеня магістра на умовах перехресного вступу, заклад вищої освіти встановлює додаткові вимоги в частині строків навчання та виконання додаткового навчального плану впродовж першого року навчання. Фінансування навчання за державні кошти здійснюється в межах

нормативного строку навчання. Підготовка таких здобувачів вищої освіти здійснюється за однією спеціальністю. Таким фахівцям, що здобули вищу освіту за ступенем магістра (за освітньо-професійною програмою та освітньо-науковою програмою), присвоюється кваліфікація, що складається з інформації про здобутий ступінь вищої освіти, спеціальність (предметну спеціальність), та професійна кваліфікація за спеціальністю (предметною спеціальністю). Отже, перехресникам не присвоюється додаткова кваліфікація.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Програма має міждисциплінарне спрямування. В описі предметної області ОП зазначено: «Освітньо-професійна програма орієнтована на академічну підготовку здобувача та ґрунтується на теоретичних знаннях і практичних дослідженнях з педагогічних та психологічних дисциплін, сучасного стану початкової освіти України. Акцентує увагу на здатність застосування методів навчання і виховання, практичні проблеми у сфері виховання дітей молодшого віку, орієнтує на подальшу фахову самоосвіту». Зміст ОП не зовсім відповідає предметній області, оскільки значна кількість обов'язкових ОК спрямована на підготовку викладача вищої школи, значна – на підготовку практичного психолога, тоді як за підготовку вчителя початкової школи відповідає лише одна обов'язкова навчальна дисципліна «Технології професійного розвитку майбутнього вчителя початкової школи» (усі інші – у вибіркового блоці). У такому контексті незрозуміло виглядає наявність у навчальному плані навчальної дисципліни «Цивільний захист».

За додатковою кваліфікацією «практичний психолог» не передбачено практики та атестації здобувачів вищої освіти.

Аналіз робочих програм навчальних дисциплін дозволяє стверджувати про відірваність їхнього змісту від сучасних питань розвитку початкової освіти в Україні. Хоча у інтерв'юванні викладачі (Качай Т.П., Біда О.А.) зазначили, що використовують сучасні досягнення науки та впроваджують концепцію нової української школи в освітній процес угорських шкіл.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

У звіті про самооцінювання заявлено, що вибіркова складова ОП становить 41 кредит (34,2%). Проте аналіз навчального плану свідчить, що 11 кредитів – це вибіркові навчальні дисципліни ЗВО, що не можуть вважатися вибірковими, оскільки з точки зору здобувача вищої освіти вони є обов'язковими. Інші 30 кредитів (25% кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП) позиціонуються двома блоками навчальних дисциплін (по 7 у кожному), з яких студент може обрати один. Зазначимо, що лише в 1-му блоці наявні ОК, спрямовані на підготовку вчителя початкової школи (хоча й їх перелік є недостатній).

Окрім того в звіті зазначено: «Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується шляхом: самостійної роботи здобувачів вищої освіти з кожної дисципліни навчального плану на підставі відповідних методичних рекомендацій; вибору теми та наукового керівника магістерських робіт у відповідності з інтересами здобувачів вищої освіти, можливим майбутнім місцем працевлаштування (або вже існуючим)» тощо, що не забезпечує можливості повноцінного формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти.

Вивчення документів ЗУІ показав, що порядок вибору вибіркових дисциплін регулюється:

- [Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУІ](#) (пункт 9.4). Так, у п.п.9.4.2. зазначено, що *«здобувач освіти має можливість вибору: із вибіркової складової навчального плану Освітньої програми, на якій студент навчається (спеціалізований блок дисциплін, що спрямований на поліпшення здатності до працевлаштування за обраним фахом; одночасний вибір певної кількості дисциплін із пакету; вибір однієї дисципліни із переліку); із вибіркової складової навчального плану іншої Освітньої програми того самого освітнього рівня; із блоку обов'язкових дисциплін іншої Освітньої програми того самого освітнього рівня; із вибіркової складової навчального плану іншої Освітньої програми іншого освітнього рівня (вибір із Каталогу курсів); навчальних дисциплін в іншому закладі вищої освіти за реалізації студентом права на академічну мобільність»*.

- [Положенням про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору в ЗУІ](#) В ньому (п.п.5.2.3.) зазначено: *«Вибіркова складова навчального плану, що призначена для забезпечення можливості здобувачу освіти поглибити професійні знання у межах обраної Освітньої програми та/або здобути додаткові спеціальні професійні компетентності, має становити не менше 25% від навчального навантаження Освітньої програми. У межах обсягу вибіркової складової особа, що навчається, має право обирати освітні компоненти самостійно. Такий вибір не обмежується навчальним планом програми, на якій особа навчається. За необхідності за рахунок вибіркової складової у навчальних планах можуть бути запроваджені спеціалізовані (профільовані) блоки (пакети) дисциплін, у тому числі ті, що спрямовані на*

здобуття відповідної професійної кваліфікації.»

Отже процедура вільного вибору, прописана в двох документах ЗУІ не відбувається. Можливість вибору дисциплін з інших ОП (зокрема і тих, спеціальності яких напряду не пов'язані із спеціальністю здобувача освіти) відсутня.

У звіті про самооцінювання відсутній Перелік посилань на електронний ресурс із базою вибіркового вибору дисциплін, хоча в [Положенні про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору в ЗУІ](#) (п.2.1.) прописано, що *«кафедри, які забезпечують читання навчальних дисциплін циклу вільного вибору, оприлюднюють робочі програми та презентаційний документ навчальних дисциплін вільного вибору студента на сайті інституту»*

Здобувачам освіти пропонують обирати дисципліни з двох блоків. Перелік вибіркового вибору дисциплін, який подається у ОП – по 7 дисциплін в кожному блоці (всього 14 дисциплін) є недостатнім та потребує збільшення.

Здобувачі вищої освіти за даною програмою не мають можливості обирати для вивчення дисципліни з інших ОП, підрозділів та рівнів освіти.

Отже, є підстави стверджувати, що здобувачі вищої освіти фактично позбавлені можливості побудувати реальну індивідуальну освітню траєкторію.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

В ОП та навчальному плані окремим циклом представлено практичну підготовку магістрантів (23 кредити), який складається з:

1. [Педагогічна практика у початковій школі.](#)

Практика передбачена у 2-му семестрі. Проте жодного ОК, пов'язаного з підготовкою вчителя початкової школи, даній практиці не передує. Не зрозуміло як можна відправляти здобувача ВО до школи, не забезпечивши відповідну підготовку. Особливо це стосується магістрів, які вступили на умовах перехресного вступу.

У звіті про самоаналіз написано: *«Студенти проходять практику в початковій школі. Дана практика допомагає майбутнім педагогам здобути такі компетентності як: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність планувати, організовувати та управляти освітніми процесами, застосування новітніх методик у початковій освіті, формування і розвиток інтелектуальної та емоційної сфери особистості учня, його пізнавальних інтересів та ін.»*. Тоді як у програмі до змісту практики включено лише дві складові: 1). Організаційна робота; 2). Виховна робота.

Аналіз програми практики свідчить, що її зміст не орієнтовано на

професійну діяльність вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти, а більше нагадує кальку з програми педагогічної практики за спеціальністю 014 Середня освіта. Наприклад, в програмі зазначено: «Під час такої практики студенти оволодівають системою професійної діяльності вчителя як предметника, та і класного керівника...» (п.п.1.1). Окрім того жодного згадування про початкову школу, НУШ немає. Не сприяють набуттю професійних компетентностей вчителя початкових класів і самі завдання практики: підготувати методичну розробку виховного заходу для учнів класу; провести виховний захід для учнів класу, здійснити аналіз його проведення; скласти психолого-педагогічну характеристику учня; вести щоденник педагогічних спостережень протягом усього терміну практики; скласти звіт з педагогічної практики; підготувати методичну розробку та провести профорієнтаційний захід для учнів; ознайомитися з планом роботи методичного об'єднання класних керівників закладів спеціалізованої та середньої освіти (п.п.1.2).

У критеріях оцінювання практики зазначено: «володіє знаннями і вміннями проведення кураторських годин».

2. [Науково-педагогічна практика у ВНЗ.](#)

Практика передбачена у 3-му семестрі.

У вступі використовуються такі поняття як «вищий навчальний заклад», «галузевий стандарт вищої освіти», «навчально-виховний процес у педагогічному виші»; в розділі «Організація проведення педагогічної практики у вищих закладах освіти» зазначено, що основний етап практики передбачає «організаційно-виховну» роботу магістрантів.

У програмі практики не зазначено на набуття яких компетентностей ця практика спрямована і які ПРН мають бути досягнуті.

Оцінювання відбувається за шкалою: 5 «відмінно»; 4 «добре»; 3 «задовільно»; 2 «незадовільно».

3. [Переддипломна практика](#)

Практика передбачена у 4-му семестрі. У програмі зазначено: «Переддипломна практика студентів проводиться перед виконанням дипломної роботи». Проте основний етап переддипломної практики *«присвячений підсумковому узагальненню фактичного матеріалу, формулюванню висновків, укладання ілюстративного матеріалу, оформлення тексту, додатків, підготовці доповіді та презентації дипломної роботи в рамках попереднього захисту. На даному етапі має вестися щоденник практики, із зазначенням результатів переддипломної практики та особливостями написання дипломної роботи магістра.»*

Практика за додатковою спеціальністю «Практичний психолог» відсутня.

Під час зустрічі з роботодавцями, було наголошено на важливості практичної підготовки фахівців, а на зустрічі зі студентами з'ясовано, що більшість вже працює у школі.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

У цілях ОП набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) не заявлено.

В звіті про самооцінювання зазначено: «Наведені в ОП компетентності сприяють набуттю соціальних навичок, а одним із результатів навчання є професійна комунікація.» Проте просто наявність в ОП компетентностей не може сприяти набуттю соціальних навичок (soft skills).

У звіті наголошено, що «формування соціальних навичок забезпечується методами та формами проведення навчальних занять, особливо практичних. Такими методами є навчальні тренінги, самостійна робота з розв'язанням задач на основі евристичних методів та інші.» Таке твердження суперечить даним, які містяться в таблиці 3 додатку до звіту. В таблиці до кожного ОК визначено однаковий набір методів: «Традиційні: лекції; практичні (семінарські) заняття; самостійна аудиторна робота студентів; самостійна позааудиторна робота студентів; консультації.»; і лише до деяких додано: «Інтерактивні: міні-лекції, робота в малих групах, презентації».

У звіті відсутня інформація щодо політики ЗВО стосовно розвитку soft skills у викладачів (через систему професійного розвитку/підвищення кваліфікації).

Водночас на зустрічі з викладачами, було акцентовано на важливості та доцільності розвитку навичок soft skills, які вони реалізують у позааудиторних заходах та під час різних видів практик зі студентами.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Державний стандарт вищої освіти спеціальності 013. «Початкова освіта» відсутній.

Зміст ОП в блоці 013 Початкова освіта лише частково враховує професійний стандарт "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти" (2018 р.).

Професійним стандартом передбачено, що диплом магістра (8 рівень НРК) є документом, що підтверджує професійну та освітню кваліфікацію вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти вищої категорії, який має володіти додатковими компетентностями, необхідними для виконання трудової функцій 3 («Оцінювання результатів роботи вчителів початкових класів закладу загальної середньої освіти»), до яких відносяться:

- 31. Здатність аналізувати професійну діяльність і результати роботи вчителів початкових класів закладів загальної середньої освіти;
- 32. Здатність оцінювати результати роботи вчителів початкових, класів закладів загальної середньої освіти;
- 33. Здатність проводити експертизу навчальних матеріалів, методичних розробок, підручників, навчальних посібників тощо;
- 34. Здатність брати участь у роботі експертних груп, атестаційних комісій.

Однак в ОП певною мірою врахована лише компетентність 31. Також зауважимо, що володіння компетентностями за додатковою кваліфікацією «Практичний психолог» не враховано.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

У навчальному плані на навчання за ОП передбачено 120 кредитів ЄКТС (3600 годин). Із них обсяг аудиторної роботи здобувачів вищої освіти становить 906 год., обсяг самостійної роботи студентів становить 2004 год.

У п.п. 4.4. [«Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ»](#) зазначено, що обсяг часу, що відведений для самостійної роботи студента за освітнім ступенем магістра становить від 67 до 75 % (для денної форми навчання, у відсотках від загального обсягу навчального часу дисципліни). Аналіз навчального плану показав, що таке співвідношення зберігається не для всіх ОК. Наприклад, «Педагогіка з новітніми технологіями викладання рідної мови у початковій школі» передбачає 50% на самостійну роботу.

На підготовку магістерських робіт навчальним планом передбачено 14 кредитів які реалізуються в останньому семестрі. Проте, здобувачі вищої освіти працюють над написання магістерських робіт впродовж усього навчання. Можна лише констатувати, що години самостійної роботи студентів над магістерською роботою протягом трьох семестрів навчання йдуть поза кредитним виміром, передбаченим навчальним планом.

У звіті про самооцінювання стверджується, що аудиторне тижневе навантаження становить для магістрів – 18 год. Тоді як в навчальному плані тижневе навантаження в останньому семестрі становить 30 год.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти в ЗУІ не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти володіння двома іноземними мовами (англійською, угорською), що посилює конкурентоспроможність випускників на ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Дисципліни які відповідають за підготовку вчителя початкової школи знаходяться в площині не обов'язкового вивчення (вибірковий блок, їх перелік є недостатній), лише одна обов'язкова навчальна дисципліна «Технології професійного розвитку майбутнього вчителя початкової школи», хоча за ними присвоюється кваліфікація вчителя початкової школи.

Здобувачі, які вступили на навчання на загальних умовах і на умовах перехресного вступу навчаються за одним навчальним планом і отримують однакову кваліфікацію.

Навчальним планом не передбачено години на самостійну роботу студента над магістерською роботою в першому, другому та третьому семестрі.

Недостатньо представлено право студентів на індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін. Запропоновано два блоки навчальних дисциплін (по 7 у кожному), з яких студент може обрати один.

За додатковою спеціальністю не передбачено практики та підсумкової атестації здобувачів вищої освіти.

Рекомендації:

1. Створити умови для реального вибору студентами різнопланових ОК для побудови власної освітньої траєкторії.

2. Рекомендується продовжити вдосконалення формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом забезпечення вільного вибору

здобувачів за рахунок дисциплін інших освітніх програм.

3. Для здобувачів, які вступили на умовах перехресного вступу розробити окремий навчальний план з урахуванням п.п. 2.8 наказу №506 без присвоєння додаткової кваліфікації.

4. На виконання магістерської роботи передбачити кредити (години для самостійної роботи) в кожному семестрі.

5. Розглянути можливості впровадження дуальної форми освіти.

6. Розвивати soft skills в частині взаємодії всіх стейкхолдерів, що забезпечить гармонійну соціалізацію майбутніх фахівців з початкової освіти в умовах розбудови та реформування освітнього середовища.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Недоліки є суттєвими, однак можуть бути виправлені упродовж року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому до Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II розміщені на офіційному веб-сайті. Аналіз [Правил прийому](#), а також [Додатків до правил прийому](#) дозволяє стверджувати, що вони розроблені у повній відповідності до умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2019 році, затверджених наказом МОН України від 11.10.2018 р. №1096 та наказу МОН України від 31.05.2019 р. №760.

Правила прийому знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті закладу вищої освіти відповідно до посилання, вказаного у звіті про самооцінювання та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В [Додатках до правил прийому](#) на навчання потенційний абітурієнт може отримати інформацію лише про назву спеціальності. Назва освітньої програми, інформація про додаткову спеціальність теж відсутня.

[Програма вступного випробування з Педагогіки та психології](#) передбачає питання з «Історії педагогіки», «Дидактики», «Соціології виховання», «Теорії виховання», «Загальної психології», «Вікової та педагогічної психології». Зараховуються результати вступного іспиту з іноземної мови та інших фахових випробувань. Результати єдиного вступного іспиту можуть зараховуватись як результати вступного іспиту з іноземної мови під час вступу на спеціальність.

Особа може вступити до «Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II» для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра чи магістра, здобутих за іншою спеціальністю, за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала документа про вищу освіту бакалавра чи магістра. [Програма додаткового вступного випробування з Педагогіки та методики викладання фахових дисциплін](#) (для перехресників) передбачає питання з фахових методик початкової освіти («Методика викладання рідної мови», «Методика викладання математики», «Основи природознавства з методикою викладання», «Фізична культура з методикою викладання», «Трудове навчання з практикумом», «Образотворче мистецтво з методикою викладання»).

Обидві програми подано угорською мовою, що унеможливило вступ абітурієнтів, які не володіють угорською мовою або бажають здійснювати підготовку до вступу державною мовою.

Програми вступних випробувань з основної та додаткової програми (українськомовний варіант) були виставлені на сайт для вступу 2020 р.:

- [ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ](#) для вступників на навчання за освітнім ступенем «Магістр»;

- [Програма додаткового вступного випробування](#), для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю «Початкова освіта» на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), здобутого за іншою спеціальністю.

Аналіз програми додаткового вступного випробування (для вступу у 2020 р.) свідчить про те, що список літератури, запропонований для підготовки до нього, не оновлювався декілька років. Навіть державний стандарт початкової школи пропонується 2011 року. Жодного згадування про Концепцію НУШ немає. Наведемо приклад запропонованої літератури:

Методика викладання рідної мови

1. Вашуленко М.С. Українська мова і мовлення в початковій школі: Метод. посіб. / М.С.Вашуленко. – К. : Освіта. – 2006. – 268 с.
2. Державний стандарт початкової освіти // Початкова школа. – 2011. - № 7. – С. 1-7.
3. Методика викладання української мови: Навчальний посібник для студентів педінститутів, гуманітарних університетів, педагогічних коледжів / Г.П.Коваль, Н.І.Деркач, М.М. Наумчук. – Тернопіль: Астон, 2008. – 287 с.
4. Методика навчання української мови в початковій школі: навчальнометодичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М.С. Вашуленка. – К.: Літера ЛТД, 2010. – 364 с.

Методика викладання математики

1. Державний стандарт початкової математичної освіти України // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. – 2012.
2. Бантова М. О. Методика викладання математики в початкових класах : навч. посібн. / М. О. Бантова, Г. В. Бельтюкова, О. М. Полевщикова. – К. : Вища школа, 1982. – 288 с
3. Богданович М. В. Методика викладання математики в початкових класах : Навч. посібник. / М. В. Богданович, М. В. Козак, Я. А. Король.– 3-тє вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006.– 336 с.
4. Богданович М. В. Методика розв'язування задач у початковій школі : навч. посібн. / М. В. Богданович. – К. : Вища школа, 1990. – 183 с.
5. Богданович М. В. Пропедевтика геометрії та алгебри в початкових класах школі : навч. посібн. / М. В. Богданович, Г. П. Лищенко – К. : Освіта України, 2009. – 258 с.

Основи природознавства з методикою викладання

1. Байбара Т. М. Методика навчання природознавства в початкових класах [Текст]: навчальний посібник. / Тетяна Миколаївна. Байбара. – К. : Веселка, 2008. – 334 с.
2. Бібік Н. М. Я і Україна. Віконечко [Текст]: підр. для 1-го класу / М. Бібік, Н. Коваль. – 2-е вид. доопрацьоване. – К. : Генеза, 2007. – 112 с.
3. Біда О. А. Природознавство і сільськогосподарська праця: Методика викладання: Навч.посібник / Олена Анатоліївна Біда. – К. : Перун, 2000. – 400 с.
4. Кисельов Ф. С. Методика викладання природознавства в початкових класах [Текст]: навч. посібник / Ф. С. Кисельов. – К. : Вища школа, 1975. – 176 с.
5. Кисельов Ф. С. Методика викладання природознавства в початкових класах [Текст]: навч. посібник / Ф. С. Кисельов. – К. : Радянська школа, 1971. – 238 с.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регулюється з [Правилами прийому до ЗУІ](#), [Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ](#) (п. 11.3), [Положенням про академічну мобільність](#) (розділ V).

Згідно п.11.3 [Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ](#) для вступників, які попередньо навчалися в інших ЗВО, існує порядок визначення академічної різниці, яка встановлюється на підставі поданих документів про

виконання освітньої програми (академічна довідка, виписка з заліково-екзаменаційних відомостей, додаток до диплому молодшого бакалавра/молодшого спеціаліста тощо). Якщо з певної дисципліни особа атестована позитивно за національною шкалою, але оцінки за 100-бальною шкалою нижчі за мінімальний рівень, прийнятий в ЗУІ, то пере зарахування здійснюється за мінімальним рівнем – 60 балів/задовільно/Е або 60 балів/зараховано/Е. У разі незгоди з рішенням про перезарахування результатів з певної дисципліни особа має право на атестацію з цієї дисципліни в межах встановленого обсягу академічної різниці.

У п.п. 11.3.2. [Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ](#) описано процедуру перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін на підставі Академічної довідки, яку надає учасник академічної мобільності. Обов'язкові дисципліни перезараховуються: а) повністю – на основі збігу заявлених результатів навчання та порівнюваної кількості кредитів ЄКТС (відмінність – не більш ніж на 25 %); б) частково – у тій частці кредитів, що відповідає результатам навчання, які збігаються; в) асиметрично – кілька дисциплін із меншою кількістю кредитів замість однієї багатокредитної, і навпаки; дисципліни вільного вибору студента, які не впливають на присвоєння кваліфікації, можуть бути перезараховані замість будь-яких дисциплін закладу-партнера того самого рівня повністю, без обмежень.

Порядок визнання іншого навчального досвіду визначається ЗУІ до початку реалізації програм академічної мобільності. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі-партнері не виконав програму навчання, то після повернення до Інституту йому може бути запропоновано: а) індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості; б) повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб. Опитування довело, що студенти про цей порядок знають. Опитування студентів підтвердили, що 6 осіб вступали на основі здобутого диплома спеціаліста початкової освіти, та 6 осіб на основі здобутого ступеня вищої освіти інших спеціальностей. До цих вступників застосовані загальні правила прийому до ЗУІ.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, нормативно - правовою базою ЗУІ не передбачений.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Сильні сторони:

Загальні правила прийому є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Публічність доступу до документів ЗУІ, які регулюють доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

Здобувачі вищої освіти за цією ОП мають можливість брати участь в програмах міжнародної академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Слабкі сторони:

В правилах Прийому на навчання до ЗУІ в назві ОП не відображено додаткову кваліфікацію, за якою відбувається професійна підготовка фахівців та не міститься інформація про їх кваліфікацію.

Відсутність діючих правил для визнання результатів навчання, які отримані за фахом у неформальній освіті.

Рекомендації:

1. Переглянути та внести правки до змісту програм вступного випробування, а також оновити список рекомендованих джерел.

2. Створити чіткі процедури, які забезпечують врахування на ОП наданих послуг здобувачам вищої освіти у системі неформального навчання.

3. Ознайомитися із кращими практиками визнання результатів навчання у інших ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз таблиці 3 “Матриця відповідності” звіту про самооцінювання не дає можливості встановити факт сприяння форм та методів навчання і викладання досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, оскільки ПРН, заявлені в таблиці жодним чином не співпадають з ПРН, завленими в ОП. У таблиці 3 зазначено методи навчання однакові для всіх ОК і для всіх ПРН: традиційні – лекції; практичні (семінарські) заняття; самостійна аудиторна робота студентів; самостійна позааудиторна робота студентів; консультації. Тоді як в п.4 [Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті ім. Ф.Ракоці II](#) все перераховане відноситься до видів навчальних занять, а в звіті про самоаналіз – до форм. Для деяких ОК додатково зазначено інтерактивні методи: міні-лекції, робота в малих групах, презентації.

Проте, варто відмітити, що інформація, зазначена у звіті про самооцінювання та результати експертизи свідчать про більш широкий спектр методів, прийомів, засобів, технологій та форм організації освітнього процесу, що застосовуються в роботі зі здобувачами вищої освіти НПП, які забезпечують ОП. Зустріч з НПП дозволила членам експертної групи пересвідчитися в тому, що методи навчання і викладання цілком відповідають заявленим в ОП цілям, що є проявом принципу *fitness for purpose*.

У [Положенні про організацію освітнього процесу в ЗУІ](#) зазначено, що в контексті студентоцентрованого підходу *«студенту надаються більші можливості щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання»*. Натомість самі студенти жодних важелів впливу щодо вибору форм, методів навчання і викладання не мають. Даний висновок було зроблено на основі висловлень здобувачів вищої освіти під час зустрічі. Студенти демонстрували задоволення від інтерактивних, проблемних методів, елементів тренінгів, що використовують більшість НПП, які викладають на ОП. Відповідність вимогам студентоцентрованого навчання часткового простежується через вільний вибір теми наукового дослідження, вільний вибір навчальних дисциплін вибіркового блоку, можливість навчатися за індивідуальним графіком.

Заявлені у звіті “постійний моніторинг щодо застосування студентоцентрованого навчання”, “Проведене опитування студентів денної форми навчання ОП спеціальності 013 Початкова освіта магістр” не було підтверджено наявністю заповнених студентами анкет. На сайті ЗУІ міститься лише документ [“Результати анкетування здобувачів ОП «Початкова освіта» за](#)

[другим рівнем вищої освіти](#)”, який не описує а ні процедури опитування, а ні процедури обробки результатів.

У звіті про самооцінювання відповідність навчання і викладання принципам академічної свободи не повністю розкрито. В звіті зазначено, що здобувачі, *«реалізуючи своє право на академічну свободу, мають можливість вільно обирати навчальні дисципліни у межах, передбачених ОП та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. Крім того, здобувачі вищої освіти вільно обирають теми дипломних робіт, наукового консультанта та бази практик.»* На вільний вибір методів та засобів навчання для забезпечення високої якості навчального процесу в контексті академічної свободи мають право лише науково-педагогічні працівники.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

У відомостях про самооцінювання заявлено, що інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *«міститься в комплексах інформаційно-методичного супроводу вивчення кожного освітнього компоненту і є доступною в паперовій та електронній формі (розміщується на сайті відповідної кафедри в розділі освітні програми та спеціальності)»*.

Експертна група засвідчує, що на сайті кафедри педагогіки та психології в розділі [“Навчально-методичне забезпечення”](#) у вільному доступі дійсно містяться всі робочі навчальні програми всіх освітніх компонентів ([обов'язкових](#) та [вибіркових](#)).

Проте більшість робочих програм містить мету вивчення навчальної дисципліни, перелік знань та умінь, яких мають набути студенти в процесі вивчення дисципліни. Критерії оцінювання наявні лише в програмах практик (“Педагогічна практика у початковій школі”, “Переддипломна практика”). В програмі “Педагогічна практика у вищих закладах освіти” описані критерії оцінювання за системою: 5 “відмінно”, 4 “добре”, 3 “задовільно”, 2 “незадовільно”.

Варто зазначити, що не всі робочі програми навчальних дисциплін містять компоненти, перераховані в звіті про самооцінювання ОП (мета, завдання, програмні результати, структура навчальної дисципліни, перелік тем для семінарських, практичних, лабораторних занять, завдання для самостійної роботи, методи навчання, методи контролю, програмне забезпечення та рекомендовані джерела). Зазначимо, що такий факт є

порушенням [Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ](#), де у п.п.1.8. зазначено, що організація освітньої діяльності Інституту передбачає з поміж інших і забезпечення єдиного підходу до розроблення освітніх програм усіх рівнів із обов'язковим урахуванням освітніх і професійних стандартів, визначенням критеріїв оцінювання результатів навчання (знань, умінь, навичок та інших компетентностей), термінів і порядку підтвердження отриманих особою кваліфікацій.

Не дивлячись на це, інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку й критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів своєчасно доводиться НПП до учасників освітнього процесу на початку вивчення кожної навчальної дисципліни. Даний факт було підтверджено здобувачами вищої освіти, які навчаються на ОП під час зустрічі.

Випускова кафедра потужно працює над створенням силабусів, хоча на даний момент базовою організаційно-методичною документацією є НМКД, правомірність яких підтверджується "[Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУІ](#)", у якому НМКД відноситься до науково-методичних матеріалів забезпечення освітнього процесу, оприлюднення яких обмежується з міркувань захисту прав інтелектуальною власності та/або забезпечення якості й об'єктивності оцінювання (п.п.6.4).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП здійснюється при викладанні таких освітніх компонентів: «Методологія і методика педагогічних досліджень», «Математичні методи у педагогічних і психологічних дослідженнях», «Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти», що відображено в змісті навчальних дисциплін. Окрім того викладачі кафедри педагогіки та психології діляться результатами своїх досліджень зі студентами безпосередньо під час проведення занять, про що засвідчили здобувачі вищої освіти під час зустрічі.

Імплементация дослідницького компоненту в рамках забезпечення ОП відбувається й в процесі написання студентами магістерської роботи, де вони опрацьовують теоретичні матеріали, пов'язані з сучасними науковими досягненнями вітчизняних та зарубіжних науковців. Проте деякі [теми магістерських робіт](#) потребують корекції щодо невідповідності спеціальності "Початкова освіта" (наприклад: "Аналіз профорієнтаційних тенденцій та побудови кар'єри серед випускників ЗУІ ім. Ференца Ракоці II"; "Історія заснування церковних ліцеїв на Закарпатті"; "Вивчення професійних намірів

старшокласників у світлі емоційного інтелекту”; “Рівність та дискримінація в освіті (по відношенню до ромських меншин)”; “Умови вивчення іноземних мов і знання мов серед малозабезпечених ромських учнів”; “Гандбол у минулому і сьогодні в м. Берегово” та ін.). Деякі теми магістерських робіт потребують смислової корекції (наприклад, “Вивчення зв’язку стилів навчання та напрямків вибору професії серед учнів початкової ланки освіти”; “Успішність у навчанні”; “Самооцінка як чинник агресивної поведінки молодших школярів”; “Аттитюд вчителя до ромських дітей”; Вивчення рівнів орфографічних здібностей учнів на основі результатів правописного конкурсу ім. Караді” та ін.).

Заявлена в навчальному плані «Науково-педагогічна практика у ВНЗ» (3-ій семестр) у представленій робочій програмі має назву «[Педагогічна практика у вищих закладах освіти](#)». Мета і завдання практики не торкаються наукової складової. В описі організації другого етапу практики наголошено про поєднання навчально-методичної, організаційно-виховної та науково-дослідної роботи магістрантів. Зміст практики включає *«Проведення експериментального дослідження, аналіз його результатів, підготовка звіту (для тих магістрантів, в яких проблема кваліфікаційного наукового дослідження стосується навчально-виховного процесу ВНЗ). Підготовка публікації з актуальних проблем освіти (тези, стаття).»*

Не дивлячись на те, що в звіті про самооцінювання відсутня інформація про наявність наукових гуртків, у ході виїзної експертизи членами ЕГ було зафіксовано функціонування наукового гуртку “Особливості роботи вчителя в новій українській школі”, в яких здобувачі беруть активну участь (інформація отримана під час бесід зі студентами).

28–29 березня 2019 року кафедрою педагогіки та психології було організовано та проведено конференцію «Виклики XXI століття у сфері середньої та вищої освіти Східної та Центральної Європи в процесі реформування освіти», де здобувачі вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» мали змогу представити результати власних досліджень.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

У відомостях про самооцінювання було подано дещо незрозумілу інформацію: **«Освітні компоненти включають: державні стандарти освіти (при наявності); навчальні плани; навчально-методичні програми дисциплін».** Окрім того заявлено, що **«Навчально-методичні програми дисципліни включає: 1) навчальну програму дисципліни; 2) методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи студентів; 3) робочу програму**

з навчальної дисципліни: опорні конспекти лекцій або плани лекцій; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних, лабораторних занять (методичні вказівки до семінарських і практичних занять, інструкції до лабораторних занять); завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання; методичні вказівки з організації самостійної роботи студентів; методичні вказівки і тематику курсового проектування – за потреби; контрольні завдання (тести) до семінарських, практичних і лабораторних занять; тести для підсумкового контролю й самоконтролю; методичні вказівки і тематику контрольних робіт (зокрема, для заочної форми навчання); питання до проміжного і підсумкового контролю; критерії та систему оцінювання знань, умінь і навичок студентів. 4) екзаменаційні білети (за потреби); 5) контрольні роботи з навчальної дисципліни (ККР) для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу.»

У звіті стверджується, що «навчально-методичне забезпечення дисциплін щорічно переглядаються та при потребі оновлюється, формується також в електронному вигляді з використанням спеціального програмного забезпечення. Цьому відповідають: «Педагогіка вищої школи», «Теоретичні основи методик початкової освіти», «Основи психодіагностики та психокорекції»».

Оскільки навчання за ОП, яка акредитується, проводиться лише другий рік, НПП вважають за необхідне здійснювати оновлення змісту навчальних дисциплін лише після першого випуску здобувачів, які навчалися на даній ОП. Тобто оновлення робочих програм навчальних дисциплін ще не відбувалося, не дивлячись на те, що таке оновлення мало б бути щорічним. Особливо незрозумілою є відмова від оновлення робочих програм дисциплін, які забезпечують підготовку вчителя початкової школи, в зв'язку з прийняттям нового Державного стандарту початкової освіти.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної акредитаційної експертизи було встановлено, що за формування і реалізацію політики інтернаціоналізації в ЗУІ відповідає проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, який запевнив, що інтернаціоналізація діяльності ЗУІ здійснюється на постійній основі та передбачає впровадження її результатів у навчання, викладання та наукові дослідження.

Не дивлячись на відсутність на сайті чітко визначеної стратегії інтернаціоналізації, спрямованої на інтеграцію ЗУІ в міжнародний освітній та науковий простір, керівництво інституту постійно розвиває та поглиблює

освітню, наукову та інформаційну співпрацю із закордонними закладами освіти, міжнародними освітніми установами та фондами.

У відомостях про самооцінювання подано потужний перелік міжнародних договорів про академічну мобільність (у тому числі Еразмус+). При цьому зазначено, що за останні два навчальні роки ні студентської, ні викладацької мобільності на ОП “Початкова освіта” другого (магістерського) рівня не було. Однак міжнародні угоди про співпрацю реалізовані в стажуванні викладачів випускової кафедри, що підтверджується сертифікатами та свідотствами. Проте, викладачі не змогли конкретизувати, яким чином результатами цих співпраць впроваджуються у навчальний процес.

Під час зустрічі з викладачами кафедри педагогіки та психології конкретних прикладів щодо зв’язку навчання, викладання та наукових досліджень з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти не було наведено.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Співпраця із закордонними закладами освіти, міжнародними фондами.
Вільний вибір здобувачами вищої освіти теми наукового дослідження.
Професійне зростання викладачів через міжнародні стажування / підвищення кваліфікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

В контексті студентоцентрованого підходу негативним, на нашу думку, виступає відсутність жодних важелів впливу здобувачів вищої освіти щодо вибору форм, методів навчання і викладання.

Відмічено застарілість змісту, джерельного забезпечення і самої структури робочих програм та фактичну відсутність їх моніторингу задля вдосконалення їхнього змісту.

Не зафіксовані факти впровадження в освітній процес досягнень світової науки.

Не всі теми магістерських робіт є коректними і відповідають спеціальності “Початкова освіта”.

Рекомендації:

1. Посилити реалізацію принципів впровадження студентоцентрованого підходу до організації освітнього процесу за ОП.

2. При розробці робочих програм ОК враховувати “Рекомендації до структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни” (додаток 2)

листа Міністерства освіти і науки України від 09.07.2018 р. № 1/9-434.

3. Запровадити діючу систему моніторингу думки здобувачів щодо оптимізації освітнього процесу (змісту, форм, методів, засобів та ін.).

4. Употужнити впровадження в освітній процес сучасних досягнень світової науки.

5. Запровадити диференційований підхід до змісту робочих програм відповідно до базових компетентностей здобувачів, які вступали на умовах перехресного вступу.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Недоліки є несуттєвими, потребують коректив, особливо в контексті реалізації принципів впровадження студентоцентрованого підходу до організації освітнього процесу за ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Прозорість і зрозумілість запроваджених в ЗУІ контрольних заходів для здобувачів вищої освіти забезпечується низкою нормативних документів, затверджених, та оприлюднених на офіційному сайті, а саме:

- [Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II,](#)
- [Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II,](#)
- [Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II.](#)

Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, економічності, доступності та зрозумілості методики оцінювання, урахуванням індивідуальних можливостей студентів.

Форми контрольних заходів, заявлені в табл.3 звіту про самооцінювання є однаковими майже для всіх навчальних дисциплін: *«Самоконтроль. Кафедральний контроль: поточний контроль (тематичні письмові самостійні роботи у формі рефератів; підсумкове опитування студентів по тематиці змістових модулів, письмове опитування; контрольнокорекційні бесіди; усне опитування; письмові контрольні роботи; тестування); підсумковий».*

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу. Поточний контроль проводиться впродовж семестру на всіх видах навчальних занять за всіма дисциплінами, включеними до навчального плану (незалежно від виду семестрового контролю). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному ОР або на окремих його завершених етапах.

У звіті стверджується, що основні форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП (поточний, підсумковий та семестровий контроль) дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання. Проте ПРН, заявлені в табл. 3, не співпадають з ПРН, зазначеними в ОП. Окрім того, робочі програми навчальних дисциплін також не містять інформації щодо ПРН. Не всі робочі програми навчальних дисциплін містять критерії

оцінювання, хоча в звіті стверджується, що «критерії оцінювання є обов'язковим компонентом програми навчальної дисципліни». Аналіз [Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II](#) свідчить про те, що основними засадами політики оцінювання в ЗУІ є співвідношення результатів навчання та форм (методів) і критеріїв оцінювання (п.п.п. 7.1.2.), що ґрунтується на таких засадах:

- результати навчання із відповідними стратегіями та критеріями оцінювання визначаються для Освітньої програми загалом, для кожного її освітнього компонента окремо (навчальної дисципліни, практики, курсової і кваліфікаційної роботи) та фіксуються у відповідних нормативних документах Інституту – описі Освітньої програми, робочій програмі навчальної дисципліни тощо;

- форми (методи) та критерії оцінювання, що вибрані для поточного та підсумкового контролю з навчальної дисципліни (практики, індивідуального завдання, іншого освітнього компонента), узгоджуються із результатами навчання із цієї дисципліни та з видами навчальної діяльності, що реалізовувалися в процесі навчання;

- форми (методи) оцінювання забезпечують валідність оцінювання успішності студентів і встановлення факту досягнення результатів навчання. Критерії оцінювання базуються на очікуваних результатах навчання.

У цьому ж положенні (п.п.п. 7.1.3.) чітко зазначено, що підсумкове оцінювання результатів навчання в Інституті здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою:

Відмінно / Excellent 90-100 %

Добре / Good 75-89 %

Задовільно / Satisfactory 60-74 %

Незадовільно / Fail 0-59 %

Зараховано / Passed 60-100 %

Не зараховано / Fail 0-59 %

Проте на ОП “Початкова освіта” спостерігається явне порушення зазначеного Положення.

Викладачі кафедри педагогіки та психології не змогли дати чітких пояснень щодо описаної ситуації, а відтак членам експертної групи не вдалося визначити чи дозволяють форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому. Хоча за свідченням здобувачів ВО та НПП протягом навчального року не виникало проблем з інформуванням щодо форм і строків різних видів контролю.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідність вимогам СВО не передбачено за його відсутності. Проте в звіті про самооцінювання зазначено незрозуміле твердження: *«Атестація здобувачів вищої освіти, які отримують ступінь магістра здійснюється у відповідності засвоєних здобувачами рівня та обсягу знань, умінь, компетентностей вимогам вищої освіти».*

ОП “Початкова освіта” передбачено дві форми атестації – виконання кваліфікаційного іспиту та захисту магістерської роботи із присвоєнням освітньої кваліфікації магістр з педагогічної освіти, за професійною кваліфікацією “Викладач, вчитель початкової освіти, практичний психолог”. Програму кваліфікаційного іспиту членам експертної групи не було надано, оскільки перший раз такий іспит буде проведено влітку і програма ще перебуває в стані розробки.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедура проведення контрольних заходів регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу у ЗУІ](#), [Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти](#). Так, у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (п.п.5.2) зазначено: *«Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає послідовне використання наперед оприлюднених критеріїв, правил і процедур. Процедури оцінювання дозволяють студентам продемонструвати, наскільки вони досягають запланованих результатів навчання»*; у п.п.5.5.: *«Для врахування думки здобувачів вищої освіти щодо якості та об’єктивності системи оцінювання проводяться соціологічні опитування здобувачів вищої освіти та випускників, а також студентський моніторинг якості освітнього процесу»*.

У звіті про самооцінювання не описано правил, які б забезпечували об’єктивність екзаменаторів. Наявна лише загальна фраза: *«об’єктивність проведення підсумкового контролю визначається неупередженим ставленням викладача до здобувачів вищої освіти»*. Проте, аналіз [Положення про організацію освітнього процесу у ЗУІ](#) свідчить про те, що Інститут має чіткі правила забезпечення об’єктивності оцінювання (п.п.п. 7.1.6.), серед яких: здобувачі освіти повинні мати певний час для навчання, перш ніж їх оцінюватимуть; за можливості оцінювання має проводитися більш ніж одним

оцінювачем; рішення щодо кількості оцінювачів, їх персоналій і залучення зовнішніх оцінювачів має прийматися своєчасно; оцінювачі мають можливість не брати участь в оцінюванні при виникненні конфлікту інтересів; за можливості оцінювана робота студента має бути анонімною тощо.

Для врегулювання конфлікту інтересів на ОП «Початкова освіта» є «можливість звернення з скаргами до завідувача кафедри та можливість проведення завідувачем кафедри з комісією повторного проведення підсумкових контрольних заходів з будь-якої дисципліни».

Під час інтерв'ювання студентів та НПП було з'ясовано, що випадків виникнення конфліктних ситуацій з причини оскарження результатів контрольних заходів не було. Випадків повторного проходження курсів дисциплін не було. Однак здобувачі вищої освіти проінформовані про таку можливість і чітко обізнані з процедурою оскарження.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II розроблено і розміщено у відкритому доступі документи, які містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності:

- [Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ](#), ,
- [Положення про академічну доброчесність у ЗУІ](#) .
- [Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЗУІ](#)

Всі документи підготовлені з урахуванням Методичних рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності (Лист МОН України від 23.10.2018 № 1/9-650).

У [Положенні про академічну доброчесність у ЗУІ](#) (п.п. 1.2) зазначено, що «При розробці цього Положення враховані норми Кодексу честі науково-педагогічного працівника і студента Національного Авіаційного Університету, Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики Донецького національного університету імені Василя Стуса, Положення про академічну доброчесність в Маріупольському державному університеті, Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» тощо».

При цьому власного Кодексу не розроблено.

В Закарпатському угорському інституті ім.Ф.Ракоці II, відповідно до укладеного договору з компанією ТОВ «Антиплагіат», запроваджена ефективна перевірка магістерських робіт здобувачів вищої освіти на наявність текстових запозичень через онлайн-сервіс пошуку плагіату «UniCheck». В Інституті призначено штатну посаду координатора даної системи, на кожній кафедрі визначено відповідальну особу для роботи з системою «UniCheck». Порядок і процедура перевірки академічних та наукових робіт на плагіат через можливості системи «UniCheck», права і обов'язки відповідальних за це осіб та здобувачів вищої освіти визначено [Положенням про академічну доброчесність в Закарпатському угорському інституті ім.Ф.Ракоці II](#).

В результаті інтерв'ювання студентів та НПП експертна група пересвідчилася, що університет активно популяризує академічну доброчесність та здійснює профілактичні заходи у вигляді профілактичних бесід та можливості проміжних перевірок студентських напрацювань. Оскільки випуску на ОП “Початкова освіта” ще не було і перший захист магістерських робіт передбачено тільки у червні, технологічних рішень, що їх ЗВО використовує з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності, ще не напрацьовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

У Закарпатському угорському інституті ім. Ф.Ракоці II розроблено [Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II](#), яке чітко визначає основні засади політики оцінювання; правила забезпечення об'єктивності оцінювання.

Під час зустрічі здобувачі освіти підтвердили той факт, що вони дійсно ознайомлені з критеріями оцінювання кожної дисципліни та знають порядок складання іспитів та заліків.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

ПРН, заявлені в табл. 3, не співпадають з ПРН, зазначеними в ОП. Окрім того, робочі програми навчальних дисциплін також не містять інформації щодо ПРН. Не всі робочі програми навчальних дисциплін містять критерії оцінювання.

Порушення положення про оцінювання (100 б шкала та 5 бальна)

Рекомендації:

1. Під час організації освітнього процесу за ОП “Початкова освіта” дотримуватися нормативних документів, розроблених в ЗУІ.

2. У робочих програмах навчальних дисциплін чітко визначити результати навчання, які забезпечуються кожним ОК, а також критерії оцінювання.
3. Розробити та оприлюднити на сайті програму кваліфікаційного іспиту та критерії оцінювання. При розробці її змісту врахувати, що за ОП передбачено присудження професійної кваліфікації “Викладач, вчитель початкової освіти, практичний психолог”
4. Чітко визначити і довести до здобувачів вищої освіти наслідки порушення академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Недоліки наявні, проте не вимагають багато часу на усунення.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи було встановлено, що за спеціальністю “Початкова освіта” в Закарпатському угорському інституті ім.Ф.Ракоці II навчаються:

- за ступенем вищої освіти бакалавра - 23 студента денної та 51 студент заочної форми навчання;

- за ступенем вищої освіти магістра - 13 студентів денної та 25 студентів заочної форми навчання.

Отже, для загальної кількості 112 здобувачів вищої освіти спеціальності “Початкова освіта” всіх рівнів, курсів та форм навчання цілком відповідає група забезпечення в кількості 4-х осіб. Кваліфікації викладачів групи забезпечення повністю відповідають вимогам, викладеним у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами).

Аналіз таблиці 2 відомостей про самооцінювання засвідчує, що на ОП “Початкова освіта” викладання обов’язкових дисциплін забезпечують 7 викладачів. Під час виїзної експертизи з’ясувалося, що у зв’язку з технічною помилкою під час заповнення таблиці не було внесено ще одного викладача (гаранта ОП), а подана інформація по іншим викладачам щодо обґрунтування їхньої відповідності тим дисциплінам, які вони викладають, є неповною.

В результаті вивчення реального стану наданої документації експертною групою було встановлено, що академічна або професійна кваліфікація майже всіх викладачів, які викладають обов’язкові дисципліни на ОП, відповідають як змістовому наповненню дисциплін, так і цілям ОП. Недостатньо переконливими виявилось обґрунтування відповідності доцента Силадія Івана Михайловича навчальній дисципліні “Цивільний захист”.

Як вже зазначалося під час аналізу підкритерію 2.2., не всі дисципліни співвідносяться з відповідними ПРН.

У відомостях про самооцінювання ЗВО обґрунтувало відповідність викладачів лише обов’язковим дисциплінам. Враховуючи, що кваліфікація “вчитель початкових класів” здобувачам вищої освіти присвоюється за результатами вивчення дисциплін, що містяться у вибіркових блоках, експертній групі не вдалося встановити відповідність кваліфікації викладачів, що їх забезпечують, цілям і ПРН.

Варто відзначити, що НППІ випускової кафедри мають високий рівень

професійної та академічної кваліфікації, що постійно підвищується, в тому числі і на закордонних стажуваннях (про що свідчать надані сертифікати та довідки).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У звіті не зазначено, але на сайті ЗУІ розміщено документ [«Порядок добору кадрів для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів \(контрактів\) в Закарпатському угорському інституті імені Ф.Ракоці II»](#). У ньому зазначено (п.п.1.4.): *«... виключне право на підбір кандидатів на вакантні посади науково-педагогічних працівників належить Засновнику, Президенту та Ректору, а призначення на посади – Президенту та Ректору ЗУІ. Як правило, призначення на вакантні в ЗУІ посади науково-педагогічних працівників проводиться без оголошення відкритого конкурсу шляхом підбору кандидатів із числа інших штатних науково-педагогічних працівників...»*

Оголошення щодо конкурсу на сайті ЗУІ відсутні. Як засвідчили представники адміністрації Інституту, після призначення НПП на вакантні посади, оголошення з сайту знімається.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОП “Початкова освіта” в ЗУІ відбувається через їх залучення до проведення педагогічних практик, що зазначено у відомостях про самооцінювання (*«Протягом цих практик студенти зустрічаються зі своїми майбутніми роботодавцями безпосередньо у закладах освіти. Регіональні відділи освіти, школи, ЗВО мають вирішальну роль у якості практичної підготовки здобувачів, і самі зможуть переконатися у їх здібностях»*) і було підтверджено при зустрічі з роботодавцями.

Підтверджуючих документів (фактів) про залучення роботодавців для проведення теоретичних і практичних занять на ОП, залучення роботодавців до розробки програм наукових досліджень, використання наукового та виробничого потенціалу роботодавців для спільного виконання науково-дослідних робіт експертній групі не було надано.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

У звіті про самооцінювання зазначено, що «до проведення кількох практичних занять в межах дисципліни «Теоретичні основи викладання методик початкової освіти» залучено Катко Є. (вчитель вищої категорії, стаж педагогічної роботи в школі складає 17 років). Під час проведення занять з Катко Є., студенти мають змогу на конкретних прикладах отримати знання про особливості освітнього процесу в школі». Проте представники ЗВО не змогли надати раціональних пояснень необхідності залучення вчителя початкової школи до викладання навчальної дисципліни, яка стосується методики викладання у вищій школі.

Професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців залучені до проведення педагогічної практики у початковій школі.

В інституті існує практика залучення до викладання професіоналів-практиків закордонних ЗВО Угорщини та інших країн.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

У [Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті ім. Ф.Ракоці II](#), [Положенні про організацію освітнього процесу](#) задекларовано необхідність підвищення кваліфікації викладачів та співробітників ЗУІ як складову забезпечення якості надання освітніх послуг. Для підвищення фаховості науково-педагогічних працівників в ЗУІ проводяться наступні заходи: систематичне підвищення кваліфікації викладацького складу шляхом проходження відповідного стажування у провідних закладах вищої освіти як в Україні, так і за кордоном; наукові семінари стосовно актуальних проблем вищої освіти і науки, новітніх розробок у сфері, що стосується ОП; проведення лекцій іноземними партнерами з провідних закладів вищої освіти Європи та світу.

Під час виїзної експертизи було встановлено, що в Інституті відсутня власна система професійного розвитку викладачів.

На сайті ЗУІ розміщено документ «[Графік підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ЗУІ у 2018/2019 н.р.](#)». Проте, цей документ містить лише ПІБ викладачів по кафедрах. Ніякої інформації щодо термінів, місця, форми підвищення кваліфікації цей документ не містить.

Більшість викладачів випускової кафедри систематично підвищують свою кваліфікацію в Закарпатському інституті післядипломної освіти. В 2018 році 90 викладачів ЗУІ (в тому числі й НПП кафедри педагогіки та психології) пройшли стажування в Національному педагогічному університеті імені М.П.Драгоманова.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

У відомостях про самооцінювання зазначено: *«За сприяння ЗУІ в рамках проекту Erasmus+ здійснюються програми обміну досвідом між кафедрою та закордонними ЗВО, що забезпечує підвищення викладацької майстерності науково-педагогічного складу кафедри Педагогіки та психології»*. Проте під час зустрічі з керівництвом ЗУІ проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків підкреслив, що до проекту Erasmus+ НПП, які викладають саме на ОП "Початкова освіта" не задіяні.

На базі ЗУІ здійснюється проведення тренінгів для викладачів щодо використання мультимедійного обладнання в навчальному процесі: *«Мультимедійні засоби навчання як засіб підвищення ефективності навчального процесу»*, *«Використання цифрового обладнання в освітньому процесі»*, що забезпечує підвищення викладацької майстерності викладачів із залученням інноваційних методів.

У Закарпатському угорському інституті ім. Ф.Ракоці II чітко працює система матеріального (преміювання) та морального (грамоти, подяки, відзнаки) заохочення викладачів до досконалості у викладанні.

У [Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті імені Ф.Ракоці II](#) прописано:

«5.6. Оцінювання освітньої діяльності науково-педагогічних працівників забезпечує об'єктивний аналіз якості їхньої роботи та слугує активізації професійної діяльності. Моніторинг та оцінювання якості освітньої діяльності науково-педагогічних працівників здійснюється шляхом визначення їхніх рейтингів.

5.7. Запровадження системи визначення рейтингу науково-педагогічних працівників спрямовано на підвищення мотивації співробітників Інституту до продуктивної праці, створення умов змагальності та здорової конкуренції в колективі. Індивідуальний рейтинг викладача є підставою для його стимулювання (преміювання, встановлення надбавок до посадового окладу, представлення до присвоєння почесних звань тощо).

5.8. Показники рейтингу ґрунтуються на переліку видів роботи науково-педагогічних працівників, Ліцензійних умовах, вимогах до діяльності Інституту, показниках для визначення рейтингів закладів вищої освіти.»

Слід відзначити, що система рейтингування в ЗУІ знаходиться в стані розробки: уточнюються критерії та показники за якими зазначене рейтингування буде відбуватися. Його реальне запровадження в ЗУІ заплановано в наступному році.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

НПП кафедри педагогіки та психології постійно працюють над підвищенням рівня професійної та академічної кваліфікації шляхом проходження стажування в Україні та закордоном.

Наявність практики залучення до викладання професіоналів-практиків закордонних ЗВО Угорщини та інших країн.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Не всі дисципліни співвідносяться з відповідними ПРН.

Наявна недостатня обґрунтованість відповідності деяких викладачів навчальним дисциплінам, які вони викладають. Недостатня частка НПП, які мають кваліфікацію відповідно до спеціальності “Початкова освіта”.

Відсутність залучення практиків для проведення аудиторних занять.

Рекомендації:

1. Посилити кадровий склад випускової кафедри фахівцями в галузі “Початкова освіта”.

2. Внести корективи до ОПП, зокрема переглянути співвідношення ОК з ПРН.

3. Посилити роботу щодо відповідності академічної та/або професійної кваліфікації викладачів дисциплінам, цілям та програмним РН.

4. Залучити професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять.

5. Розробити власну систему професійного розвитку викладачів.

6. Запровадити відкриту і прозору систему рейтингування викладачів.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Загалом відповідає визначеному критерію. Недоліки є такими, що потребують невеликої кількості часу для виправлення.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було встановлено, що система фінансування закладу недержавна, фінансується за рахунок коштів, які надходять у вигляді безповоротної фінансової допомоги, добровільних пожертвувань від юридичних і фізичних осіб, резидентів та нерезидентів, інших джерел, які не заборонені чинним законодавством, у тому числі благодійної допомоги. Інститут має: відділ організації та моніторингу навчального процесу, акредитації і ліцензування; навчально-консультаційний центр; три науково-дослідні центри; два гуртожитки імені Ференца Келчеї; Центр інформатики імені “Пушкаш Тіводор”; Бібліотечно-інформаційний центр “Опацої Черє Янош”; видавничий центр; центр організації культурно-масових заходів та маркетингу ЗУІ імені Шандора Фодо; виставочний зал імені Імре Рейвеса; виставочний зал імені Арнольда Гросса; музей текстилю імені Каталіни Полоні; кіноклуб, новий оздоровчо-спортивний центр, відкритий спортивний майданчик, дві конференц-зали, їдальню, буфет, медичний пункт та кабінет психолога у гуртожитку.

Студенти стовідсотково забезпечені місцями для проживання в гуртожитку, соціально-побутові умови відповідають усім санітарним нормам. На кожному поверсі гуртожитку є кімнати, де можна проводити самопідготовку, вечори, зустрічі, лекції тощо. Соціально-побутове забезпечення надає необхідні умови проживання мешканцям гуртожитку. До потреб викладачів і студентів інституту цієї ОП – мультимедійне обладнання, що дозволяє використовувати освітньо-інформаційні технології в освітньому процесі.

У відомостях про самооцінювання описано матеріально-технічні ресурси, проте не розкрито яким чином навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За [Статутом ЗУІ](#) (п.3.16.7), педагогічні та науково-педагогічні працівники мають право безоплатно користуватися бібліотечними, інформаційними ресурсами, послугами навчальних, наукових, спортивних, культурно-освітніх підрозділів ЗВО. Під час візиту до бібліотеки та спортивного комплексу відповідальні особи підтвердили таку можливість. Безоплатне користування відповідною інфраструктурою та інформаційними ресурсами здобувачам вищої освіти, які навчаються за ОП, також гарантує Статут ЗУІ (п. 3.20.5-3.20.6). Студенти на зустрічах особисто підтвердили, що вони мають вільний безоплатний доступ до фондів та електронних каталогів бібліотеки, іншої інфраструктури ЗУІ та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання за ОП.

Під час візиту експертною групою було встановлено, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ до усіх інфраструктур, інформаційних ресурсів (бібліотеки, мережі Інтернет) необхідних для навчання, викладацької та /або наукової діяльності в межах цієї освітньої програми.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було встановлено, що санітарно-технічний стан усіх приміщень, навчально-лабораторних аудиторій відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. У них забезпечується необхідний температурний, санітарний та протипожежний режим. Випадків порушень та травмувань не зафіксовано. Всі будівлі та споруди відповідають даним технічних паспортів та санітарно-технічним вимогам.

Господарською службою постійно контролюється технічний стан будівель та споруд, до цієї роботи залучаються й спеціалізовані організації. Також проводяться первинні інструктажі з безпеки життєдіяльності з учасниками навчально-виховного процесу з метою збереження життя та здоров'я студентів.

Медичне обслуговування студентів проводиться медичним пунктом ЗУІ. Обов'язково здійснюється систематичний контроль за санітарним станом гуртожитків, їдальні, буфетів та ін. У гуртожитках створені всі необхідні умови комфортного проживання. Є кімнати для відпочинку, аудиторії для навчання (класи для самостійної роботи). Сучасно обладнане приміщення кухні, є автоматичні пральні машини. У коридорах на кожному поверсі є тренажери та сучасні телевізори з мультимедійним центром. Повсюди є засоби протипожежної безпеки з діючим терміном експлуатації, плани евакуації. Студенти ознайомлені з правилами техніки безпеки. Є доступність

для людей з обмеженими можливостями.

В ЗУІ створені всі умови для діяльності різноманітних студентських об'єднань, клубів, занять спортом та художньою самодіяльністю (у тому числі танцями, хором, співом тощо). Є центр здоров'я та спорту, центр організації культурно-масових заходів та маркетингу ЗУІ імені Шандора Фодо.

Розвинена спортивна та соціальна [інфраструктура інституту](#), дані про яку наведені на офіційному сайті ЗУІ, постійно розширюється: є власна спортивна зала, тренажерна зала, зал танцю та гімнастики, малий спортивний зал, відкритий спортивний майданчик.

Також проводяться відповідні реабілітаційні заходи: заняття лікувальною фізкультурою, масаж тощо. Діє кабінет психологічної допомоги, де студенти мають змогу працювати з практичним психологом або просто відпочити.

Зустріч із студентським самоврядуванням (4 особи) та здобувачами вищої освіти на ОП (9 осіб) засвідчила задоволеність студентів освітнім середовищем та матеріальною базою ЗУІ.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час спілкування зі здобувачами освіти та на основі результатів анкетування експертною групою було виявлено, що здобувачі задоволені освітньою, консультативною та соціальною підтримкою з боку ЗВО (Наказ № 2019/7 від 2 грудня 2019 року та Наказ № 2019/9 від 11 грудня 2019 року про проведення анкетування студентів ЗУІ).

[Зразок анкети для здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП «Початкова освіта»](#) розміщено на сайті ЗУІ у вільному доступі. Проте аналіз запитань анкети дає підстави членам експертної групи стверджувати, що вони є некоректними по відношенню до студентів. Наприклад: *Чи задоволені здобувачі вищої освіти ОП «Початкова освіта» (не зрозуміло чим?); Який рівень задоволення здобувачів навчанням і вихованням?; Яким чином здобувачі мають інформацію про цілі, змісту і критерій оцінювання освітніх компонентів; Яким чином проходить оскарження процедури результатів контрольних заходів; Чи беруть участь студенти самоврядування у процесі внутрішнього забезпечення якості освіти, і як (питання передбачають розгорнуті відповіді, які не дозволяють зробити висновок за описаною гарантом ОП процедурою обробки результатів); Чи залучаються здобувачі до викладацької діяльності (не зрозуміло до якої саме).*

[Результати анкетування здобувачів ОП «Початкова освіта» за другим рівнем вищої освіти](#) денної форми навчання (13 осіб) здійснювалось за середньоарифметичним обчисленням та підтверджено такими чином: задоволеність здобувачів вищої освіти ОП – 9,5 %, задоволеність практичною

підготовкою – 9,75%, задоволеність фактичним навантаженням – 10,25%, задоволеність навчанням і вихованням – 11,25%, відповідність форм та методів навчання принципам академічної свободи – 7,5%, інформація про цілі, зміст і критерії оцінювання ОК – 11%, конфлікти інтересів у закладі – 0%, оскарження процедури результатів контрольних заходів – 12%, процедура академічної доброчесності – 11%, існування корупції, сексуального домагання, дискримінації – 0%, участь студентського самоврядування у процесі внутрішнього забезпечення якості освіти – 9,25%, залученість здобувачів до викладацької діяльності – 11%. Експертна група дійшла висновку, що окрім математичної обробки якісного аналізу отриманих результатів не здійснювалося.

У звіті про самооцінювання зазначено: *«Офіційний сайт ЗУІ надає здобувачам ОП інформацію про структуру ЗВО, його діяльність, навчально-методичні та нормативні матеріали для студентів, викладачів, співробітників і абітурієнтів»*. В розділі [«Структурні підрозділи»](#) перераховано кафедри; коледж ЗУІ ім. Ф.Ракоці II; відділ контингенту студентів та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників; відділ організації та моніторингу навчального процесу, акредитації і ліцензування; навчально-консультаційний центр; науково-дослідні центри; гуртожиток імені Ференца Келчеї; Центр інформатики імені “Пушкаш Тіводор”; Бібліотечно-інформаційний центр “Опаці Черє Янош”; видавничий центр; центр організації культурно-масових заходів та маркетингу ЗУІ імені Шандора Фодо; виставочний зал імені Імре Рейвеса; виставочний зал імені Арнольда Гросса; музей текстилю імені Каталіни Полоні; кіноклуб.

[Організаційну структуру ЗУІ](#) представлено лише схематично. Жодної інформації про президента, ректора, проректорів, працівників відділів, колективи кафедр немає.

Посилання на сторінці з заявленими [навчально-методичними матеріалами](#) містить наступні посилання на навчально-методичні матеріали [обов'язкових](#) і [вибіркових](#) дисциплін. Проте, замість зазначених матеріалів за кожним посиланням містяться лише робочі програми навчальних дисциплін. На сайті ЗУІ розміщено [розклад занять](#).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було встановлено, що територія ЗУІ є безбар'єрним простором, повністю пристосованим до вимог студентів з особливими освітніми потребами, зокрема: триповерховий навчальний корпус обладнаний ліфтами, пандусами, спеціальні туалети які відповідають вимогам державних будівельних норм України. На сайті ЗВО є детальна інформація для осіб, які мають право на спеціальні умови вступу, висвітлено механізм зарахування окремих категорій вступників ([Правила прийому до ЗУІ в 2019 р.](#)).

Також ЗУІ створено достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми проблемами. Встановлено, що осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за цією ОП немає.

Опитування фокус-груп студентів (9 осіб) та студентського самоврядування (4 особи) стосовно забезпечення умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами довело, що скарг та незадоволених немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗУІ є чітка політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). Її закріплює [Статут ЗВО](#) (п.3.20.23), що гарантує особам, які навчаються в ЗУІ, захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психологічного насильства.

Експертною групою встановлено, що у відомостях про самооцінювання не розкрито процедури врегулювання конфліктних ситуацій. Натомість стверджується, що «У ЗВО впроваджено у навчальний процес тестування, спрямоване на вивчення рівня конфлікто- і стресостійкості, рівня агресії та інших характеристик здобувачів вищої освіти. Застосування даних тестів допоможе майбутньому здобувачу виявити слабкі сторони власного характеру, вкаже на прогалини в знаннях і сприяє зосередженню на виправленні недоліків, дозволить зменшити можливі негативні наслідки майбутніх конфліктів», що немає ніякого відношення до критерію, що описується.

Політику врегулювання конфліктних ситуацій представлено у вигляді заборони дискримінаційних висловлювань, утисків, проявів ненависті, дій сексуального характеру, виражених словесно або фізично. Також у відомостях про самооцінюванн стверджується, що «процедура дій учасників освітнього процесу у разі виявлення проявів корупції, дискримінації, сексуальних домагань

тощо визначається [Положенням про академічну доброчесність](#)».

Порядок розв'язання конфліктних ситуацій, що виникають у процесі навчання, регламентує п.п. 7.2. Процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання [Положення про організацію навчального процесу](#), п.8.5.4 – для випадку незгоди з результатами з оцінкою із кваліфікаційного (комплексного кваліфікаційного) іспиту, п. 8.6.8. – у випадку незгоди з оцінкою із захисту кваліфікаційної/дипломної роботи/проекту.

Під час спілкування зі здобувачами освіти було встановлено, що здобувачі вищої освіти знають процедури врегулювання конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальним домаганням, дискримінацією та/або корупцією), а також стверджують, що випадків конфліктних ситуацій у закладі ВО не було.

Створено можливість для онлайн-звернень здобувачам вищої освіти через сайт ЗУІ: є адреса для звернень foiskola@kmf.uz.ua, призначена відповідальна особа за боротьбу проти корупції – Ваш О.Т, її електронна адреса: ilona@kmf.uz.ua.__

У відомостях про самооцінювання стверджується, що проводиться анонімне анкетування студентів ОП щодо сексуальних домагань, дискримінації та корупції, проте результатів опитувань не представлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Матеріально-технічна база достатня для формування комфортного академічного середовища, що забезпечується високим рівнем фінансування. Створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами.

Побудовано новий оздоровчо-спортивний центр, що є важливим для фізичного здоров'я здобувачів освіти цієї ОП.

Хороші умови навчання та проживання у гуртожитках.

Безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Зафіксовано відсутність інформаційної підтримки для здобувачів освіти на сайті закладу.

[Організаційну структуру ЗУІ](#) представлено лише схематично. Жодної інформації про президента, ректора, проректорів, працівників відділів, колективів кафедр немає. Жодне з посилань на сторінці з заявленими

навчально-методичними матеріалами не дозволяє ознайомитися саме з цими матеріалами.

Відсутність у бібліотечному фонді закладу україномовної літератури за ОП.

У відомостях про самооцінювання стверджується, що проводиться анонімне анкетування студентів ОП щодо сексуальних домагань, дискримінації та корупції, проте результатів опитувань не представлено.

Рекомендації:

1. Оновити та розширити інформаційне наповнення сайту ЗУІ.
2. Наповнити навчальний контент для студентів заявленими навчально-методичними матеріалами.
3. Чітко визначити мету анкетування здобувачів вищої освіти, відкорегувати запитання анкети та крім математичної обробки отриманих даних здійснювати якісний аналіз із подальшим обговоренням результатів.
4. Придбати для організації освітнього процесу україномовну навчальну літературу. Особливу увагу звернути на підручники для початкової школи, видані українською мовою, які зовсім відсутні в паперовому варіанті як в бібліотеці, так і на кафедрі.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Вказані недоліки знаходяться на стадії поступового усунення й не можуть суттєво впливати на освітній процес за ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою встановлено, що процедури затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентується [Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті ім.Ф.Ракоці II](#), яке оприлюднено у відкритому доступі в мережі Інтернет. Проте, положення не містить інформації про те, хто може бути ініціатором створення ОП, якою є процедура її розроблення.

Політика моніторингу та періодичного перегляду ОП, як зазначено у відомостях про самооцінювання, базується на системі «*постійного моніторингу ринку праці та ринку освітніх послуг, залучення роботодавців до формування вимог щодо компетентності випускників та визначення змісту вищої освіти*». У положенні не визначено з якою періодичністю відбувається моніторинг та перегляд ОП.

Відомості про самооцінювання містять інформацію про те, що «*постійне проведення опитувань здобувачів вищої освіти, випускників та їх роботодавців щодо якості освіти та удосконалення навчального процесу впливають лише на зміни варіативної частини ОП*». Заявлені анонімні опитування студентів щодо якості роботи науково-педагогічних працівників, тестування студентів з метою виявлення недоліків у змісті, формах та організації навчального процесу, не були надані членам експертної групи.

Інформацію щодо коригування недоліків ОП в ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості подано формально, як констатацію належного. При цьому не вказано, які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду та чим вони були обґрунтовані.

Відсутній опис механізму акумуляції пропозицій щодо вдосконалення якості освіти.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було встановлено, що періодичний зворотній зв'язок із здобувачами вищої освіти є обов'язковою складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті ім.Ф.Ракоці II. Протягом навчання студенти активно беруть участь у різноманітних опитуваннях, результати яких аналізуються науково-педагогічними

працівниками випускової кафедри, обговорюються на засіданнях кафедри, за результатами яких приймається рішення щодо внесення змін до варіативної частини ОП. Проте конкретних прикладів не наведено. Інформація подана описово.

Також у відомостях про самооцінювання прописано права органів студентського самоврядування (*«мають право: виносити пропозиції щодо контролю за якістю освітнього процесу; сприяти навчальній, науковій та творчій діяльності студентів; брати участь у вирішенні конфліктних ситуацій, що виникають між студентами, студентами та представниками адміністрації або студентами та викладачами; спільно з відповідними структурними підрозділами інституту сприяти забезпеченню інформаційної, психологічної, фінансової, юридичної та іншої допомоги студентам; мають право бути представниками в колегіальних та робочих органах ЗУІ; вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів та програм»*). Під час зустрічі із органами студентського самоврядування було виявлено, що студенти беруть участь в управлінні інститутом через представництво керівників органів студентського самоврядування у Вченій раді ЗУІ; проте пропозицій щодо організації навчального процесу, покращення якості навчального процесу та ОП внесено не було.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було встановлено, що при розробці освітньо-професійної програми враховуються інтереси роботодавців. Під час зустрічі із роботодавцями з'ясовано, що оновлення ОП проводиться з урахуванням думок роботодавців, з якими регулярно організуються круглі столи, семінари, майстер-класи, консультації, запрошення на засідання кафедри, проте змін до ОП внесено не було (Протокол № 2 від 10.10.2018 р.), наявні Договори про співпрацю від 2 лютого 2016 року між Гачівським ліцеєм-інтернатом з угорською мовою навчання, Гатянською ЗОШ І-ІІІ ст. ім. Ковача Вільмоша, Питерфолвівською ЗОШ І-ІІІ ст. ім. Ференца Келгеї, Сюртівською ЗОШ І-ІІІ ст. Ужгородської РР Закарпатської обл, Яношівською ЗОШ І-ІІІ ст. Берегівської РР Закарпатської обл., Косоньською ЗОШ І-ІІІ ст. з угорською мовою навчання Берегівської РР, Берегівською угорською гімназією ім. Габара Бетлена, Неветленфолвівською ЗОШ І-ІІІ ст.), а також звернення Закарпатського Угорськомовного Педагогічного Товариства (№313/В/2017.08.15) щодо впровадження освітньої діяльності на рівні магістратури за спеціальністю початкової освіти для задоволення потреб початкової ланки угорськомовних класів області, так як у Закарпатських ДЗВО немає такої спеціальності на рівні магістратури, Договір про співпрацю

(2016 р. – 7 стороння угода) Закарпатська обласна рада – Обласне об'єднання організацій роботодавців «Закарпаття» - Ужгородський національний університет – Мукачівський державний університет – Закарпатська академія мистецтв – Ужгородське вище професійне училище торгівлі та технологій харчування, Договори про співпрацю (2017 р.) між Дебреценським університетом (Угорщина), Херсонським державним університетом, Договори про співпрацю (2019 р.) між університетом Сан-Каєтану-ду-Сул (Бразилія), Будапештським університетом «Метрополітен», Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна, Вінницьким державним педагогічним університетом імені М. Коцюбинського.

У звіті наголос зроблено лише на перегляд варіативної частини навчальних планів підготовки здобувачів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було встановлено, що у інформаційних документах про працевлаштування викладена система організації працевлаштування випускників інституту на етапах: вивчення потреби в кадрах, встановлення договірних відносин з навчальними закладами, освітніми організаціями, одержання даних про місця роботи, розподіл випускників, встановлення зв'язків з випускниками пов'язаних з якістю підготовки випускників.

В той же час, одним з інструментів комунікації з випускниками ЗУІ є Громадська організація «Спілка випускників ЗУІ», метою якої є: сприяння професійному зростанню випускників ЗУІ; створення умов для більш повної їх самореалізації у науковій, професійній, освітній, культурній та інших видах діяльності, умов для спілкування випускників, здобувачів і викладачів інституту, забезпечуючи інформаційний обмін серед випускників.

Узагальнення матеріалів взаємодії з випускниками інституту дає важливі цінні дані для удосконалення навчальних планів підготовки фахівців. Зв'язок і взаємодію з випускниками здійснює навчальний відділ, профілююча кафедра інституту шляхом: навчально-наукових конференцій; організації системи підвищення кваліфікації випускників на базі кафедр інституту; листування з випускниками і керівниками навчальних закладів, закладів освіти; узагальнення відгуків навчальних закладів, закладів освіти про рівень і якість підготовки випускників та інше.

Подано опис взаємодії з випускниками попри те, що випуску на ОП «Початкова освіта» СВО магістра ще не було.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було встановлено, що ОП «Початкова освіта» ліцензована у 2018 році і акредитується вперше. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ЗУІ знаходиться в стані становлення. Поки розроблено [Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті ім.Ф.Ракоці II](#) у відповідності європейським і національним вимогам якості вищої освіти, з урахуванням принципу автономії вищого навчального закладу, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на всіх стадіях освітнього процесу.

Положення передбачає удосконалення планування освітньої діяльності, розробку, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм, забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти.

Оскільки моніторингу ОП ще не відбувалося, описані в Положенні процедури заплановано реалізувати наступного навчального року.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було встановлено, що у ЗВО проводиться первинна акредитація цієї освітньої програми, проте у відомостях про самооцінювання зазначено: «Було враховано зауваження і пропозиції з попередніх висновків експертів, а саме: розширити зв'язки з провідними ЗВО України; активізувати участь науково-педагогічних працівників у міжнародних наукових проектах; продовжити роботу по вдосконаленню електронних версій навчально-методичних матеріалів дисциплін та виданні посібників з фахових дисциплін».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

У [Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ](#) зазначене, що політика забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є пріоритетною в ЗВО і поширюється на всі рівні управління (п.3).

Питання забезпечення якості освітньої діяльності є обов'язковими у порядку денному засідань кафедр та групи забезпечення. Кожен співробітник ЗВО в межах своєї компетенції несе відповідальність за реалізацію політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Загальне керівництво процесами внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності здійснює відділ організації та моніторингу навчального процесу, ліцензування та акредитації (начальник відділу - доц. Силадій І. М.).

Експертною групою було встановлено, що інформацію у відомостях про самооцінювання щодо змістовного залучення до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП академічної спільноти подано формально. Наявність сформованої культури якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою обґрунтовано лише через:

1) підвищення кваліфікації та стажування НПП в закладах вищої освіти та науково-дослідних установах як в Україні, так і за кордоном: Орбан-Лембрик Л. Е. (свідоцтво №12СС02125295/0619-18), Силадій І. М. (свідоцтво № 12СС02125295/061929-18) ; заплановано стажування Кучай Т. П., доктора наук, доцента (затверджено ректором інституту 03 січня 2020р.) в Університеті імені Марії Кюрі Скадовської (м. Люблін, Польща) з 08.01.2020 р. до 08.04.2020 р.

2) залучення до викладання на ОП на засадах сумісництва провідних фахівців у своїх сферах з інших провідних ЗВО України та Угорщини (Кузьмінський А. І., доктор наук, професор).

Варто зазначити, що культура якості в ЗУІ знаходиться в стані формування.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Позитивною практикою у ЗВО є створення [Підрозділу щодо сприяння працевлаштуванню студентів і випускників](#) із метою сприяння реалізації права студентів і випускників на працю й забезпеченню випускників першим робочим місцем в академії.

В ЗУІ налагоджена система організації працевлаштування випускників інституту, яка реалізується на етапах: вивчення потреби в кадрах, встановлення договірних відносин з навчальними закладами, освітніми організаціями, одержання даних про місця роботи, розподіл випускників, встановлення зв'язків з випускниками пов'язаних з якістю підготовки випускників.

Створена Громадська організація «Спілка випускників ЗУІ», метою якої є: сприяння професійному зростанню випускників ЗУІ; створення умов для більш повної їх самореалізації у науковій, професійній, освітній, культурній та інших видах діяльності, умов для спілкування випускників, здобувачів і викладачів інституту, забезпечуючи інформаційний обмін серед випускників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Незавершеність розробки внутрішньої системи якості вищої освіти.
Недостатньо представлені результати задоволеності роботодавців ОП; інформація щодо змістовного залучення до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП академічної спільноти.
Відсутній опис механізму акумуляції пропозицій щодо вдосконалення якості освіти.
Рекомендації:
1. Сформувати внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ЗУІ.
2. Розробити чітку процедуру ініціювання і розроблення ОП. Розробити і дотримуватися процедури моніторингу та перегляду ОП.
3. Розробити і проводити опитування студентів щодо якості роботи науково-педагогічних працівників, щодо виявлення недоліків у змісті, формах та організації навчального процесу, щодо задоволення студентів освітньою програмою.
4. Залучити студентське самоврядування до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнерів.
5. Залучити стейкхолдерів до процедури створення та оновлення ОП.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Недоліки не є суттєвим, спостерігається динаміка в розвитку та прагнення щодо забезпечення даного критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою встановлено, що права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентується Розділом 3 [Статуту інституту](#), а також Розділами 9-10 [Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті ім. Ф.Ракоці II](#) (ухвалено рішенням Вченої ради Інституту 30 серпня 2019 р., протокол №5). Обидва документи розміщені у відкритому доступі на сайті ЗУІ.

Також у відомостях про самооцінювання зазначено, що «права та обов'язки працівників Інституту (науково-педагогічних, педагогічних) та осіб, які здобувають вищу освіту в ЗУІ, визначені відповідно до законодавчих і нормативних актів у сфері вищої освіти, а також Статутом, колективним договором, Правилами внутрішнього розпорядку Інституту, посадовими інструкціями тощо.» Проте такі документи, як колективний договір, Правила внутрішнього розпорядку Інституту, посадові інструкції на сайті ЗУІ відсутні.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою одержання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою встановлено, що для обговорення пропонується діюча ОП без змін. Зауваження і пропозиції можна надсилати на [спеціальній сторінці](#). Проте не зазначено обмежувальних термінів отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою встановлено, що [ОП Початкова освіта](#) оприлюднена у відкритому доступі в мережі Інтернет, включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

Звертає на себе увагу динамічність розробки документальної бази з різних аспектів функціонування інституту; спостерігається швидке реагування на нововведення в нормативно-правовому полі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Такі документи, як колективний договір, Правила внутрішнього розпорядку Інституту, посадові інструкції на сайті ЗУІ відсутні.

Рекомендації:

1. Розроблені та оприлюднені на сайті ЗУІ Положення та інші документи впровадити в освітній процес у повному обсязі.
2. Доопрацювати Проєкт ОП з урахуванням зазначених недоліків.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Експертною групою було встановлено, що наявні недоліки не є суттєвими та можуть бути виправлені в процесі вдосконалення Проєкту ОП та залучення всіх зацікавлених сторін.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

--

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень Е
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень Е
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи

(Луцан Надія Іванівна)

Члени експертної групи

(Голюк Оксана Анатоліївна)

(Махновець Юлія Анатоліївна)